

Fără inhibiții

Sunt deja ani buni de când nu am mai văzut pe o scenă românească vreo piesă din teatrul romantic francez. Dacă îmi amintesc bine, cândva, în prima parte a anilor '90, la Teatrul Național din Cluj, un regizor invitat din Franța, a montat, cam languros și fără efecte artistice notabile, *Camille, Rosette et Perdican*, o variantă simplificată și foarte puțin dinamică a celei mai cunoscute comedii a lui Alfred de Musset, *On ne badine pas avec l'amour*, familiară publicului românesc fie sub titlul *Cu dragostea nu-i de glumit!*, fie sub cel ce sună un pic mai imperativ *Să nu te joci cu dragostea!*

Pentru spectacolul vesel și vivace de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, regizorul Alexandru Dabija s-a oprit la primul titlu menționat. *Et pour cause*. Deloc preocupat de detalii de istorie literară, lui Dabija nu îi pasă defel că piesa lui Musset ilustrează ceea ce se cheamă *teatrul poetic*, un gen la care aspirau romanticii, care a fost marea ambiție a simboțiștilor (creația dramaturgică a lui Maurice Maeterlinck a ilustrat sintagma cel mai bine) și care va ajunge la nivelul reușitei reale în scrierile lui Jean Cocteau sau în cele ale lui Jean Giraudoux. Eliberarea de inhibiții și de constrângeri de orice fel se produce cu fantezie și lejeritate, „foarfeca” fiind lăsată să acționeze în voie printre situațiile și replicile textului. Alexandru Dabija aproape că deturneză partitura de la dimensiunea ei apăsător moralizatoare și pune între paranteze aspectele tragice surprinse de pana dramaturgului. Regizorul nu îl plasează nicidecum la stâlpul infamiei pe *Perdican*, rebotezat aici *Philippe*, care, fără voia lui, a provocat sinuciderea *Rosettei*. Nici vorbă, de altfel, despre sinuciderea cu pricina în spectacolul de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. După tot felul de tribulații, *Philippe* e iubit deopotrivă de *Christine* (*Camille*), care inițial îi refuzase dragostea în virtutea a ceea ce învățase ea la mănăstire, și de *Rosette*, iar în scena finală e sărutat cu foc de ambele fete. Cu dragostea s-a jucat de fapt *Christine*, care a ieșit ușor păgubită din jocul acesta, trebuind să îl împartă pe tânăr cu *Rosette*. S-a jucat și *Philippe*, însă el a ieșit în avantaj.

E limpede că pe regizor l-a interesat în primul rând să pună în evidență aspectele ludice ale piesei lui Musset, să creeze un spectacol mai curând în specificul celor inspirate de textele lui Marivaux. Dabija merge chiar mai departe, iar în regia lui, *Cu dragostea nu-i de glumit* devine o simpatică glumă studentească, ceva în genul scrierilor lui Oscar Wilde. Regizorul se află într-o dispoziție creatoare mustind de vervă, în care imaginația zburdă zglobie, producând bufonerii dintre cele mai năstrușnice. Iar în formula extrem de laxă propusă de Dabija încapă totul. De la caricaturizări grotești ale unor personaje, precum *Étienne* (Victor Giurescu), *Părintele Balthazar* (Cezar Antal) și *Părintele Blazius* (Tudor Tăbăcaru) sau *Doamna Pluche* (Adina Suciș) – cu toții foarte buni – la gaguri de diverse calibre și giumbușlucuri pe diferite gusturi, ritmuri și voioșii estradistice pe care le susțin cu mare poftă de joc și farmec Andrea Gavrilii (*Christine*), Isabela Neamțu (*Rosette*) și Dragoș Ionescu (*Philippe*). Acesta din urmă e departe de personajul romantic tipic, amestec de frivolitate aparentă, de nestatornicie în dragoste, de blazare, cinism și oboșală, ieșit din pana lui Musset. Dragoș Ionescu face din *Philippe* un tânăr vioi, conștient de farmecul său, care se răzbuună adolescentin pe mica trădare a lui *Christine*.

La urma urmei, absența inhibițiilor în fața piesei lui Musset – altminteri, un text dificil, arareori jucat chiar și în Franța – îi face pe regizor și pe actori să realizeze ceea ce se cheamă un bun spectacol „de public”. La aceasta contribuie și jocul actorilor Nora Covali, Cătălina Ieșanu, Ecaterina Hâțu și Ionuț Cucoară, dar și scenografia semnată de Ioan Murariu. Un cuvânt de laudă merită din plin caietul de sală atipic, concordant cu spectacolul, inventiv și cu pasiune întocmit de Gențiana Ionescu (texte) și de Ciprian Iorga (fotografii).

Teatrul Tineretului din Piatra Neamț – *Cu dragostea nu-i de glumit* de Alfred de Musset. Traducerea: Em. Serghie și S. Calimachi. Regia: Alexandru Dabija. Scenografia: Ioan Murariu. Cu: Andrea Gavrilii, Isabela Neamțu, Adina Suciș, Dragoș Ionescu, Victor Giurescu, Cezar Antal, Tudor Tăbăcaru, Nora Covali, Cătălina Ieșanu, Ecaterina Hâțu, Ionuț Cucoară. Data reprezentației: 19 noiembrie 2009.